

Valtiovarainministeriö

PL 28

00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö VM130:00/2007 Arvopaperimarkkinalain uudistaminen

Arvopaperimarkkinalaki ja vakioituja johdannaisia sääntelevät lait on säädetty 1980-luvun lopulla. Lain voimaantulon jälkeen Suomen arvopaperimarkkinat ovat kokeneet toimintaympäristön ja rahoitussektorin rakennemuutosten myötä huomattavia muutoksia ja arvopaperimarkkinamme ovat integroituneet monelta osin jo varsin tiiviisti EU:n laajuisten arvopaperimarkkinoiden kanssa. Lisäksi EU:n arvopaperimarkkinoita sääntelevän lainsäädännön muutosten seurauksena Suomen arvopaperimarkkinalainsäädäntö on kokenut vuosien varrella lukuisia muutoksia ja tämän johdosta arvopaperimarkkinalainsäädäntömme kaipaa kokonaisvaltaista ja huolellista "säädöshuoltoa".

Valtiovarainministeriö on valmistellut arviomuistion, jonka perusteella arvopaperimarkkinalakia on tarkoitus ryhtyä uudistamaan. Suomen Pankin mielestä valtiovarainministeriön aloite arvopaperimarkkinalain kokonaisvaltaisesta uudistushankkeesta on hyvin perusteltu ja tarpeellinen. Suomen Pankki kannattaa ehdotetun hankkeen käynnistämistä viipymättä.

Keskeisinä huomioina Suomen Pankki toteaa, että arvopaperimarkkinalain uudistamisen tavoitteena tulisi olla Suomen pääomamarkkinoiden toimivuuden ja kilpailukyvyn varmistaminen. Tätä silmällä pitäen lainsäädäntöä tulisi yhtenäistää kansainvälisen käytännön mukaiseksi. Uudistuksen yhteydessä tulisi lisäksi tarkastella myös arvopaperimarkkinoihin vaikuttavaa muuta lainsäädäntöä, kuten verolainsäädäntöä pyrittäessä edistämään kansallisten arvopaperimarkkinoiden kilpailuasemaa. Yksittäisiä, arvopaperimarkkinoiden infrastruktuurin kannalta tärkeitä seikkoja ovat mm. keskusvastapuolen sääntely ja moniportaisuuden mahdollistaminen arvopaperien hallintamuotona sekä infrastruktuurin valvottavuuden varmistamistavat. Lisäksi kotimaisen juridisen kehikon tulisi myös luoda puitteet tehokkaalle kotimaiselle arvopaperistamiselle

Hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta on lisäksi tärkeää, että uuden Finanssivalvonnan toimivaltuudet saatetaan vastaamaan markkinoiden kehitystä sekä muiden maiden valvontaviranomaisten valtuuksia, mukaan lukien toimilupa-asiat ja norminantovaltuudet.

Vastauksia kysymyksiin

1.
 - a) Arviomuistiossa esitetyt AML:n kokonaisuudistuksen keskeiset tavoitteet ja reunaehdot toimivat asianmukaisena lähtökohtana uudistushankkeen käynnistämiseksi.
 - b) Lain rakenteen ja sisällön tarkistaminen sekä lainsäädännön yhtenäistäminen ja vertailtavuuden lisääminen EU-lainsäädännön kanssa ovat seikkoja, joita kokonaisuudistuksessa tulee painottaa.
2.
 - a) Yleisen tavoitesäännöksen lisääminen AML:iin täsmentää lain tulkintaa ja soveltamista.
 - b) Arviomuistiossa esitetty esimerkki on toimiva lähtökohta tavoitesäännöksen valmistelulle.
3.
 - a) Yleisten periaatteiden kirjaaminen AML:n 1 lukuun selkeyttää lain tulkintaa ja soveltamista ja siksi ne tulisi kirjoittaa lakiin.
 - b) Muistiossa mainitut esimerkit ovat toimiva lähtökohta jatkovalmistelulle, mikäli yleiset periaatteet kirjataan lakiin.
 - c) Arvopaperimarkkinalain voimassa olevat kohdennetut yleissäännökset ovat toimivia ja riittäviä.
5.

Finanssivalvonnan toimivaltuudet tulisi saattaa vastaamaan markkinoiden kehitystä sekä muiden maiden valvontaviranomaisten valtuuksia. Esimerkkinä erilaisten kauppapaikkojen lupa- ja sääntelyasiat tulisi käsitellä saman viranomaisen, Finanssivalvonnan, toimesta.
7.
 - a) AML:n soveltamisala tulisia laajentaa myös vakioituihin johdannaisiin (OptL).
 - b) Määritelmien lisääminen ja mahdollinen täsmentäminen selkeyttäisi voimassa olevaa AML:a
 - c) Määritelmiä koskevat esimerkit toimivat asianmukaisena lähtökohtana jatkovalmistelulle.
9.
 - a) Liputusrajojen alentaminen avoimuusdirektiivin vähimmäisrajoja alemmaksi, kahteen tai kolmeen prosenttiin omistuksesta on tarpeeton muutos esimerkiksi sijoittajansuojan tai omistuksen läpinäkyvyyden näkökulmasta. Liputussääntöjen tulisi olla yhdenmukaisia kansainvälisten säännösten kanssa.
 - b) Esitesäännöksiä kokoaminen yhteen asetukseen on perusteltu lähtökohta säännösten selkeyttämiseksi ja niiden käytettävyyden lisäämiseksi.

30.9.2008

Julkinen

11.

Sijoituspalvelujen tarjontaa koskevia säännöksiä tulisi arvioida rahoitusvälineiden markkinoita koskevien lainsäädännön muutosten tuomien kokemusten perusteella.

12.

AML 4 a luvun selvitystoimintaa koskevat säännökset ovat periaatteessa toimivia. Markkinarakenteen muutosten myötä merkittäviä toimijoita ja toimintoja siirtyy tai perustetaan kuitenkin Suomen ulkopuolelle. Selvitys- ja toimitusjärjestelmiä sekä säilytystoimintaa koskevien lainsäädännön uudistusten yhteydessä tulee pohtia, miten suomalaisten arvopaperimarkkinoiden luotettavuus ja tehokkuus turvataan uudessa markkinatilanteessa. Ensisijaisesti tulee pohtia, mitkä toimenpiteet varmistavat sen, että ulkomaiset palveluntarjoajat huomioivat riittävällä tasolla Suomen arvopaperimarkkinoiden tarpeet sekä millä tavoin sektorin valvonta ja yleisvalvonta kyetään hoitamaan tehokkaasti. Toiseksi globaalien ja EU-alueen sääntelyhankkeiden huomioon ottaminen myös säilytystoiminnan alueella tukisi markkinan houkuttelevuutta pidemmällä aikavälillä.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää poikkeusolojen varautumisvaatimuksiin ja niiden tehokkaan soveltamisen varmistamiseen. Tämän yhteydessä olisi pohdittava myös muualla lainsäädännössä (esimerkiksi Laki arvo-osuusjärjestelmästä) olevien nykyisten toiminnan jatkuvuus- ja varautumisvelvoitteiden riittävyyttä.

13.

Sisäpiirisääntelyä koskevaa lainsäädäntöä tulee täsmentää ja selkeyttää AML:n ja sen lähilakien osalta. Sisäpiirisääntelyn tulisi olla yhteneväinen kansainvälisen käytännön mukaan.

15.

a) Johdannaisia koskeva sääntely on tarpeellista. Nykyisen sääntelyn toimivuus muuttuneessa toimintaympäristössä tulee arvioida huolella.

b) OpL:n säännökset tulisi yhdistää AML:n sääntelyyn.

Kunnioittavasti

SUOMEN PANKKI

Pentti Hakkarainen
johtokunnan varapuheenjohtaja

Kimmo Virolainen
osastopäällikkö